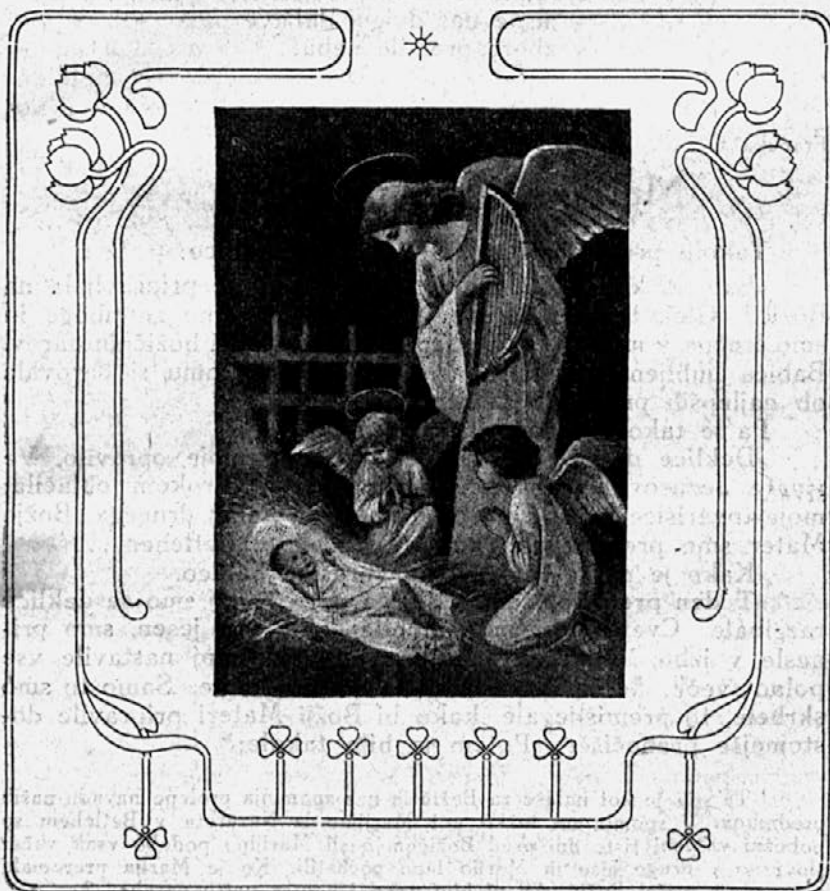
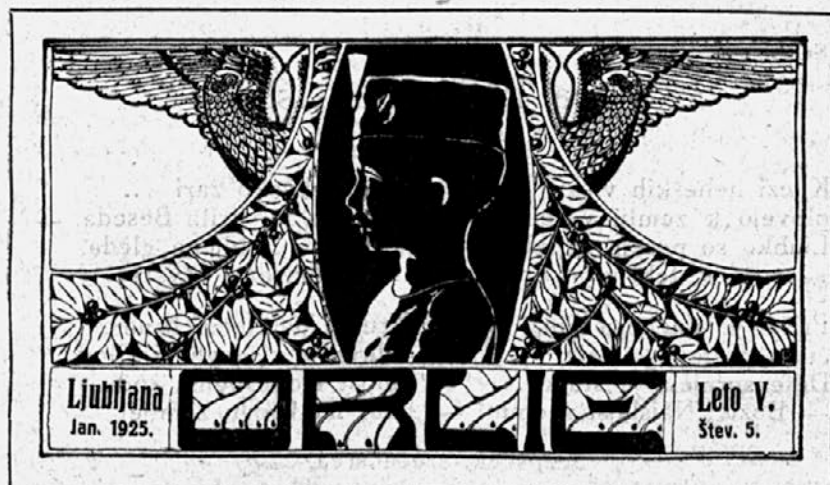

Poština plačana v gotovini.

Br. E.:

„Slava Bogu na višavah“.

(K naši sliki.)

Knezi nebeških višav	Dete nebeško žari...
plovejo k zemlji veseli...	— Božja je skrita Beseda. —
Ljubko so pesem zapeli:	Angelčke ljubljene gleda,
»Jezušček, tebi v pozdrav!«	— svoje sprejema stvari...
Prišel je Večnega Sin,	Strune krilatcem brné:
čudo prelepega raja,	»Slava v višavah Gospodu,
Dete sprejela je staja...	milost človeškemu rodu
— Božič! Najslajši spomin!	— bodi na krogu zemljé!« —

Jezušček, sreča srcá,
sprejmi še naše pozdrave,
v jasne nas dvigni daljave,
v zборе premile nebá!

Francka G.

Marijo so prenočevali ...¹

Takole pred Božičem smo vprašale babico:

»Babica, ko si bila mladenka, kako si se pripravljala na Božič? Glej, tvoje vnukinje pletemo in šivamo za uboge in smo srečne v mislih, kako bodo siromaki veseli božičnih darov. Babica ljubljena, na koga si pa ti mislila, komu si darovala ob najlepših praznikih božičnih?«

Pa je takole odgovorila babica:

»Deklice drage, vse častnejše je bilo moje opravilo. Ve šivate Jezusovim ljubljencem, siromašnim otrokom oblačila; moje tovarišice in jaz smo pa skrbele za nekaj drugega: Božjo Mater smo prenočevale, ko je potovala v Betlehem...«

»Kako je pa to bilo?« smo vprašale babico.

»Teden pred Božičem je šla na pot. Tedaj smo se deklice razgibale. Cvetice, ki smo jih bile gojile vso jesen, smo prinesle v izbo. Oltarček smo pripravile in nanj nastavile vse polno svečk. Še izpod stropa smo obesile lučke. Samo to smo skrbele, to premišljevale, kako bi Božji Materi pripravile dostojnejše prenočišče. Potem je bilo takole:

¹ Ta spis je kot nalašč za Božič in nas spominja prelepe navade naših prednikov. V spomin na težko pot Marijino iz Nazareta v Betlehem so pobožni vaščani tiste dni pred Božičem nesli Marijino podobo vsak večer slovesno v drugo hišo in Marijo lepo počastili. Ko je Marija preromala vso vas, je prišel Božič. Ali ni bilo nekaj lepo v naših vaseh...?

Mrak je legel na zemljo. Pol vasi se je zbralo pred tisto hišo, v kateri je Marija prejšnjo noč prenočila. S prižganimi svečami smo prepevaje spremljali visoko Popotnico na novo domovanje. Vsak večer je šla v drugo hišo prenočevat.

In tisti večer, ko je Marija priromala v našo hišo: Moje srce je žarelo, ko mi je soseda izročala Nebeško Gostinjo z besedami: Prijateljica, sprejmi na trudapolnem potu v tem hudem zimskem času Najčistejšo Mater Marijo! Ne proslavljaj je le danes in jutri, temveč skrbi vedno za njeno počesčenje!

Moja duša se je topila v svetih čustvih in bolj s srcem kot z usti sem odgovarjala: Bodi pozdravljena, prečista Devical! Željno sprejemem te pod streho svojo. Bodi zvesta pomočnica moja; varuj ob smrtni uri dušo mojo!

Na oltarček med rože in lučce smo postavili Marijo. Peli smo lepe pesmi, molili sv. rožni venec in misli nas vseh so prosile: Visoka Gospa, ozri se na našo ljubezen! Majhni so naši domovi, sirotni njihovi prebivalci. Toda glej našo dobro voljo! Rož smo ti nanosili, da ti ne bo dolgčas po rožnem domu v Nazaretu. Še bolj žareče kot lučke gore naša srca: da ti ne bo mrzlo in pusto na dolgi poti v Betlehem. Naše misli potujejo s teboj. V Betlehem te bodo spremljale. Tam se bodo veselile tvoje sreče kot sočustvujejo s teboj sedaj, ko si v bridkostih. Mati, bodi nam dobra; ne le danes in jutri, vse dni varuj naše duše!

Ko smo jo drug večer spremljali k sosеду, so nam bile v sladko tolažbo besede:

»Lepo ste sprejeli, pod streho me vzeli;
za vas bom prosila, o j z Bogom preljubi!«

Takole nam je torej pravila babica. Tako so praznovali v starih časih predbožične dni in čakali svetonočnega veselja. Jaz sem si na tihem mislila: Babica, tudi tvoja mladost je bila lepa.

Anica P.:

Božična noč.

V prelepi tihi sveti noči
je Jezušček prišel na svet.

Prinesel nam je mir, ljubezen,
prišel nas greha je otet.

Tam v betlehemskega majhnem
hlevcu

na slami v jaslicah leži.
Preljubi Jezus, božje Dete
nas vse ponižnosti uči.

Pastirci so pritekli molit,
krilatci rajski ga časté.

Še mi nocoj hitimo k Njemu,
darujmo verno mu srcé!

Slikarji umetniki, na plan!

Kdo bi rad znal risati? Menda vsak. Že majhni otroci rišejo, preden hodijo v šolo. In še kako so veseli, če se jim posreči s par črtami približno naslikati mucka, konjička, ptička ali kaj drugega takega. Ves srečen priteče tak otrok k atu ali mami in jima z žarečimi očmi kaže svojo »umetnost«. In ni prej zadovoljen, da ga pohvalita ata in mama, koliko že zna.

Marsikdo ohrani veselje do risanja in slikanja tudi pozneje, ko je že malo dorastel. In če se le naprej uči, postane res lahko kmalu umetnik, da ga vse občuduje.

Mogoče bo tudi izmed Orličev ali izmed Orličic kdo tako srečen, da bo nekaj nosil naslov umetnika. Da bo pa takim brihntnim glavicam in bodočim velikim umetnikom in umetnicam lažje šlo — náte nekoliko navodila za priročno risanje!

Prva vaja.

a)

b)

c)

Vzemi šestilo in naredi krog. Nato še en krog na desni zgoraj. Ta naj bo manjši kot prvi in naj onega na dveh mestih preseka. V sredo manjšega kroga naredi piko, na njegov rob spodaj pa naredi črtico. Levo, na večji krog, naredi nekaj kurjemu repu podobnega, spodaj dve črtici, ki naj pomenita nožice in — rokus pokus! — piščanček je narejen. Glej sliko a.

Če še s tem nisi zadovoljen, stori več!

Izbriši notranje pomožne črte v obeh krogih, nogam naredi prstke, kljunček malo bolj izbrusi — pa boš videl, koliko lepši bo piščanček. Glej sliko b.

Sedaj se morda že upaš ojunačiti in brez šestila, torej kar s prosto roko narišeš takó pišče. Če mu sedaj še v rep narediš nekaj peres, nato pa perutnice naslikaš, moraš že prav paziti, da ti živalca ne ide, ker je tako »živo« narisana. Glej sliko c.

Druga vaja.

Narišimo še zajčka, ker je tudi zajček zelo prikupljiva živalca. Takole!

Naredili bomo s šestilom (ali pa kar s prosto roko, kdor zna) dva kroga enega nad drugim. Spodnji je precej večji od zgornjega. Manjši največjega zopet preseka.

Sedaj bomo izbrisali toliko roba manjšega kroga, kolikor ga sega v večji krog. Na zgornji rob manjšega kroga narišemo dva zajčja uhlja, v spodnjem delu večjega kroga pa z dvema

črtkama naredimo repek — ali vidite sedaj, kako nam kanalja prevzetno hrbet kaže, kakor bi ravno sedel v zelniku in obiral sočno zelnato glavo. Glej sliko d.

Tak zajček se vam nikogar in ničesar več ne boji. Da je to res, potrjuje to znana pesem :

V zelnik je hodil zajec na zelje,
praznika ni se bil niti nedelje . . .

Če ga pa slučajno zasledi lovec in ga hoče pihnniti na drugi svet: mu v zasmeh še čez puško skoči in zbeži v goščavo. Od tam se pa lovcu škodoželjno muza in mu z dolgimi uhlji »korenčke strže«.

Drugič pa kaj drugega.

d)

P. Krizostom.

Čudovite sanje.

Mamica, mamica!
Angel varih me je nocoj
v svoje vzel naročje
in me odnesel s seboj
visoko gori nad gozde črne,
med lunine žarke srebrne.

Pod mano je mestece spalo,
krog mene pa vse je migljalo —
sto zvezdic — kako so bile lepé,
kot cekini vse zláte.
Ko bi bila ti pri meni,
nabral bi jih, mamica, záte!

Glavico ž njimi bi ti ovil —
jasna bi bila tvoja lica.
Vso obleko bi ti ž njimi pokríl —
lepa bi bila ti kot kraljica.
In zaprosil bi angela,
da naju odnese domov
v naročje dobrega ateja.

Stara znamenja.

Radovedni ste, kaj vam bom povedal. Zato bom pa kar brez daljšega uvoda odprl predale učenosti. Vi pa pridno prebirajte, pa bomo lepo prijatelji.

Najprvo si hočemo ogledati stara znamenja ob stezah in potih. Ni jih več dosti, vedno bolj razpadajo in izginjajo. Okorna roka jih je slikala ali vanje izrezala podobe; to se jim vidi na prvi pogled.

A nič zato. Vseeno imajo še zdaj vsaj svojo starinsko vrednost, včasih pa so imela še večjo. Zakaj?

Vidite, to je bilo v tistih davnih časih, ko pri nas velik del ljudi še ni znal brati. V tistih dneh so take podobe ljudem kazale pravo pot iz enega kraja v drugega.

Ne verjamate? — Nate dokazov!

V bližini Brezja, znane slavne božje poti na Gorenjskem, vidite zelo pogosto na križpotih naslikano Marijo Pomagaj. Pod goro sv. Jošta nad Kranjem na južnem podnožju sem videl podobo sv. križa. Na eni strani križa je bil naslikan sv. Jošt, na drugi sv. Martin. Zakaj? Od tam navzgor drži pot k Sv. Joštu; če pa greš na drugo stran, prideš v Smartno pri Kranju. Cerkveni patron farne ali romarske cerkve je tujim potnikom in romarjem molče oznanjeval, da so na pravem potu.

Tako so si znali naši predniki olajšati potovanje in romanje. Na samotnih krajih, sredi gozdov ali na polju med njivami, kjer ne dobiš vsak dan ali vsako uro človeka, so postavili znamenje s sv. podobo in z njo so pomagali rešiti tujcem vprašanje: »Kdo ve, če sem na pravem potu?«

Namen naših najstarejših znamenj je bil torej dvojen: Označevala sta mimooidočim, da tu biva verno katoliško ljudstvo, in kazala so ljudem pravo pot.

V poznejših dobah so na drugi namen marsikje pozabili.

Zdaj si pa oglejte stara znamenja v okolici svojega domovja. Potem pa poglejte v svoje ali v bližnje župne cerkve, kateremu svetniku so posvečene. Marsikje boste našli, da je moja trditev pravilna: znamenja so ljudem kazala pravo pot. Drugod bodo cerkveni patroni na napačno stran postavljeni ali naslikani. To kaže, da so ljudje pozabili na namen, ki ga je sveta podoba na dotičnem kraju prvotno imela.

Našli boste taka znamenja tudi že v zelo slabem stanju. Rešite jih! Napravite si novo podobo in jo postavite na kraj, kjer stara slika razpada. Staro sliko pa ponesite v svoj društveni dom in jo tam shranite.

V svojih domovih shranjujte tudi druge znamenitosti, ki jih dobite v svoji domačiji. Stare slike na steklo, stare svetilke, končnice panjev, staro orodje in drugo. Tako boste imeli v svojem društvenem domu kmalu majhen muzej.

Iz tehle vrstic boste tudi spoznali, da stari ljudje, naši predniki, niso bili tako neumni, kakor si danes nekateri domišljujejo. Znali so si po svoje pomagati, da so sebi in tujcem olajšali potovanje. To je gotovo nekaj vredno. Vsaj toliko, da smo te vrstice napisali njim v čast.

Marica Krel, Orličica v Preski.

Naš sestanek ob pečenem krompirju.

Že mesec dni smo se veselile, da bomo šle na izlet in pekle krompir. V nedeljo popoldne 19. oktobra smo se zbrale v Preski. S seboj smo prinesle vsaka par krompirjev, jabolka in polne koške smeha. Od tu smo šle na griček pred šolo.

Narava je bila zelo lepa. Ptčki so skakljali po drevju in veselo prepevali. Samo zlato solnce se je bolj skrivalo za oblake. Gospodična niso šli z nami, ker niso utegnili. Imeli so ravno telovadbo članic. Prišli so poznejše za nami.

Me smo najprej navlekle skupaj hoste in Angela Keber je bila za kurjača. Dobro je zakurila. Med veselim prasketanjem ognja smo zapele orlovsko himno in smo rajale okoli ognja. Nekaj deklic je deklamiralo lepe pesmi. Ko je bilo dovolj žerjavice, smo polagale krompir vanjo. Nato smo šle v gozd nad gobe. Gospodična so nam obljubili: kolikor gob bo katera našla, toliko bo dobila bonbončkov. Seveda imamo me bonbončke rade. Zato smo z vso skrbjo iskale gobe, našle smo pa vsega skupaj cele štiri.

Čez pol ure smo hitele k ognju krompir obračat.

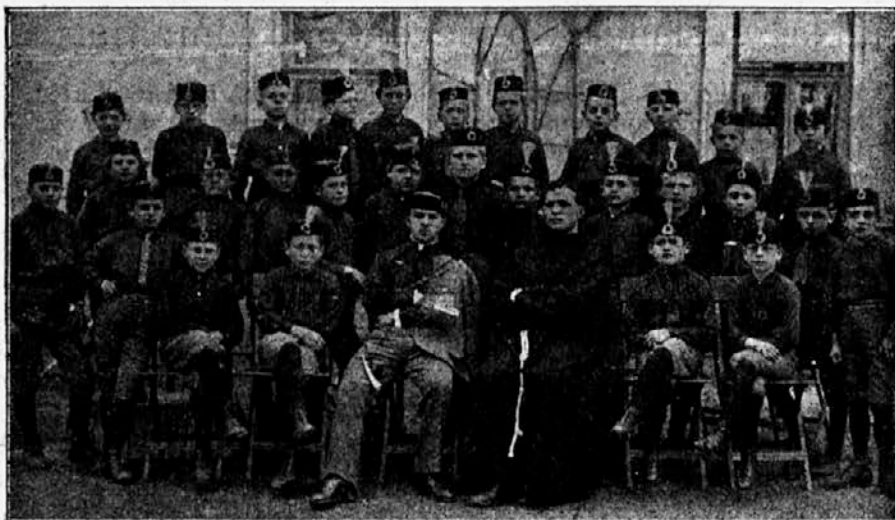
Nato so nam gospodična prebrali povest o mravljah in potem so metali v travo sladkorčke, me smo jih pa z veseljem pobirale.

Sedaj je bil krompir pečen. Vanj smo zasadile bele zobke. Ko smo jedle, smo bile po nosovih vse črne. Na vaškem vodnjaku smo se pozneje umile. Smejale smo se in vriskale, tako da se je kar griček tresel pod nami. Tudi veliko ugank smo rešile. O mraku smo pozdravile svoje domove in doma pripovedovale o lepem popoldnevu. Želimo pa, da tudi naš bratec Nardžič in vsi »Orličevi« bravci zvedo o tem. — Bog živil

Velika uganka! Kdo jo reši?

Na pričujoči sliki vidite skupino Orličev, ki so prišli pred kratkim obiskat našega urednika. Povedali so mu nekaj imenitnega, da je bil zelo vesel. Zato je rekel, da jih bo vse skupaj v »Orliča« naslikal.

Vsi si to sliko prav dobro oglejte in potlej rešujte uganko, ki je pod sliko napisana. Kdor bo na vse prav odgovoril in na dopisnici sporočil rešitev do **15. januarja 1924**, bo dobil v dar lepo knjigo. Če bo rešiteljev več, bomo žrebali in bosta dva izžrebana dobila vsak eno knjigo. (Ja, da ne pozabim to-le: Orlič in Orličice na Viču pa nimajo pravice ugibatil!)

Uganka.

1. Odkod so ti Orličiči?
2. Kaj so »Orličevemu« uredniku povedali?
3. Zakaj na Viču ne smejo te uganke reševati?

Naslov: Uredništvo »Orliča«, Ljubljana, Ljudski dom.

Anica Demšar, Martinjvrh:

Dom v hribih.

Pravijo, da je kmet kralj. Pa ni povsod. V vaseh po ravnini gotovo ne. Saj ima vse posestvo razmetano, eno njivo tukaj, eno tam. Kje pa so travniki in gozdi? Še bolj so razmetani.

Kralj pa je kmet v hribih. Vse posestvo se drži skupaj. Sredi posestva stoji dom. Hiša je navadno zidana in enonadstropna. Streho ima iz ploščic ali iz opeke. Po oknih so v loncih raznovrstne cvetice. Pred hišo pa je ob zidu majhen vrtec za vrtno rožo. Pod hišo so zasajene češplje. Okoli hiše se razprostira sadni vrt. Izpred hiše se gre v hlev, ki je tudi s ploščicami krit. Na eni strani so njive in med njivami drži pot do soseda. Na drugi strani je gozd in pašniki. Še dalje proč so senožeti in travniki, mimo katerih vodi pot do ceste, ki drži do bližnjih vasi in mest.

In koliko je vreden zrak, ki ga imamo v hribih! Iz daljnih mest prihajajo v hribe ljudje samo zato, da se nadihajo gorskega zraka.

Pa naše solnčne višave! Po ravnini je megla, gosta, da bi jo lahko rezal. Pri nas v hribih, pa nam sveti kralj neba, žarko solnce.

Tako je tam, kjer sem jaz doma. Kdor ne verjame, naj pride pogledat.

(»Ančka, prav lepo si napisala,« pravi br. Nardžič. Res je Demšarjeva hiša na Martinjvrhu pravo kraljestvo in še marsikatera kmetiška hiša ž njo. Toda, Ančka, zakaj nisi nič napisala od kralja pa od kraljice pa od kraljevičev pa od kraljičin? Ali boš drugič? Vidiš, če je kmet kralj — in to je res — ima gotovo tudi kraljevsko družino, ali ne? Torej napiši kaj, n. pr. o kraljičini Brigiti, ki tako rada kravce pase in ima zraven svoje špase, kadar je posebno pridna, pa za »Orliča« od orehov piše. — Ali pa o kraljičini Ančki, ki — o, boš že sama kaj vedela o njej! — Ali pa o kraljičini Francki, če je že za mojsterco pri šiviljah in če je že naročena na »Vigred«. — Ali pa o kraljeviču Jožku, če še zna delati za jaslice tiste lepe ovčke, ki so ravno take kot žive, samo »beeee« nič ne pravijo... Vidiš, take reči piši drugič, če se pa ne boš sama dosti spomnila, naj ti pa kraljičina Brigita pomagajo. — Pozdrav vsemu Martinjvrhu pošilja br. Nardžič.)

Minka Svetlin.

Zima.

Telovadna igra za deklice, po napevu »Nesrečna zima«.

Deklice se postavijo v dve čelni vrsti, ki sta približno 6 korakov oddaljeni druga od druge, s čelom noter.

I.

Prijetni, lepi zimski čas, zimski čas, zimski čas — — —

Deklice poskočijo, tekajo s kratkim korakom proti sredi, drže se za roke.

že zopet je pozdravil nas, pozdravil nas — —

Tekajo z zakoraki nazaj — poklon.

Juhe!

Zamahnejo z desnico v uzročenje — znamenje veselja.

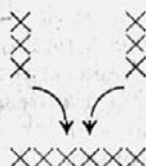
II.

Pozimi večkrat nas mrazi, nas mrazi, nas mrazi — — —

Prva polovica obeh vrst teka v zavoju ena levo, druga desno toliko časa, da se uredi iz teh polovic čelna vrsta (glej sliko!).

Pri tekanju si vse manejo roke.

Druga polovica obeh vrst teka medtem proti sredi in nazaj.

a vsak se mraza ne boji, ne boji — — —

Prednja čelna vrsta nadaljuje isto na mestu in v predklonu.

Druga polovica napravi (kot prej prva) zavoje noter v čelno vrsto (dvored), levo v bok, z glavo in desnico pa dela korakoma znamenje, da se ne boji.

o ne!

Prednja čelna vrsta se na mestu zravnava. Z desnico zamahne od leve rame v odročenje gor ven. Pogled vedno na roko. Levo v bok.

Druga polovica istotako.

III.

Ko sneg 'spod néba k nam hiti, k nam hiti, k nam hiti . . .

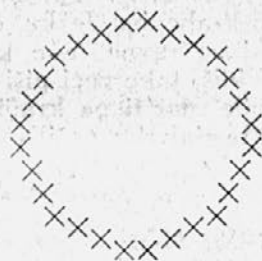
Druga vrsta se prime za roko in skaklja z zakoraki v polkrog, istočasno prva vrsta naredi obrat, se prime za roko in napravlja z drugo vrsto vedno lepši krog (glej sliko), ki se že pomika v levo.

srce veselja se smeji, se smeji — —

Vse se na mestu skaklja obrnejo (cel obrat), na drugi »smeji« se pa poklonijo.

kot ti!

Z desnim kazalcem vsaka pokaže na sredo proti nasproti stoječi.

IV.

Zdaj drsamo se vsi lahko, vsi lahko, vsi lahko — — —

»Zdaj . . . vsi«: Roki v bok, skakljajo v krogu.

»lahko — lahko — lahko«: s tremi koraki drsajo. (Če se ne da drsati, veljajo umiki!)

in čevlje drage trgamo, trgamo —

Se primejo za roke in med korakanjem pazijo, da pridejo na tista mesta, da bodo kar najhitreje napravile zopet čelni vrsti kot v začetku igre.

tako!

Čelni vrsti sta že. Proti sredi se zopet zadržajo v enem koraku, roki v uzročenju.

V.

Snežene kepe delamo, delamo, delamo — — —

Obe vrsti korakata proti sredi in kažeta, kako se delajo kepe. in kot vojaki streljamo, streljamo —

V zakorakih nazaj kažejo z levico v predročenje gor ven in v tisti smeri mečejo z desnico kepe.

še mi!

Poklon, roki v loku noter do priročenja.

VI.

Če v prstke zebe nas močno, nas močno, nas močno,

Korakajo proti sredi, si manejo roki in vedno močneje stiskajo prstke.

tako storimo, pa gorško, pa gorško —

»tako storimo«: 5 drobnih zakorakov ter obenem 5 ploskov z rokami.

»pa gorško«: korakajo proti sredi in 3krat zaploskajo.

»pa gorško«: 3krat zaploskajo z nasproti stoječo deklico.

spet je!

Obrat s poskokom.

VII.

Ko nôge mraza so trdé, so trdé, so trdé, — — —

Tekajo naprej po prstih, držeč se za noge; na »trde« vedno močnejši korak na mestu.

poskočimo in glej mehke, glej mehke —

V poskoku obrat, hitro tekanje v krog v levo — drže se za roke. so že!

Krog se ustavi. Hitro odroče in močno priroče s poskokom.

VIII.

Zato zapojmo vsi glasno, vsi glasno, vsi glasno — — —

Tekanje v krogu — roka v roki — po prstih na »glasno« vedno močneje.

pozimi je zares lepo, res lepo —

Korakoma na mestu po prstih, obrat v levo, roki v bok, na »lepo« dva poklona.

juhe!

Z obema rokama čelni lok noter, do priročenja v poskoku.

Krompir sadit!

(Dvogovor med Ančko in Reziko.)

A n č k a (s cajno krompirja):

Krompir sadit, krompir sadit!
Z zelenjem log je že pokrit.

R e z i k a (s koškom fižola):

Fižol sadit, fižol sadit!
Pomladni cvet je že razvit.

A n č k a: Skupaj pojdiva,
lažje bo delo,
kjer sta dve skupaj,
je vse bolj veselo.

R e z i k a: Jaz bom jamice kopala.

A n č k a: In jaz bom krompir metala:
dva in tri in štiri in pet,
da bo košek prazen spet.

R e z i k a: Prav imaš, le več zaženi!
Več ko je kosov v jamici eni,
bolj se zdebil bo krompir
in pa z delom prej bo mir.
No pa s krompirjem bi že še bilo,
ampak fižol, to je celo število!
Prav gotovo stokrat sto!
Kdaj bo v jamicah vse to?

A n č k a: Rezika, pametni, modri bodiva,
jamico prav globoko izkopljiva:
vanjo nasujeva ves tvoj fižol,
namesto prekle — postaviva koll!

R e z i k a: Ančka, saj res, le hitro začniva,
potlej od truda se brž odpočijva:
Boljši in slajši kot pečen krompir
je v senci počitek in v travici mir.

(Molče kopljeta. Zastor pade.)

Ivan Langerholc.

Pišite kroniko.

Tuja beseda, kajne, vendar jo večkrat berete ali slišite. Zato ne bo napačno, če veste, kaj je kronika in kako se piše.

Kronika je knjiga, v katero vpisujemo vsakoletne važnejše dogodke. Tako knjigo imajo župnije, šole, društva. Ima jo pa lahko tudi vsak izmed vas sam. Potem jo navadno imenujemo dnevnik.

Marsikdo bo rekel: čemu take reči vpisovati! Saj brez kronike vemo, kaj se zgodi. Pozabimo pa tudi ne kar tako hitro.

Danes veste; nič ne rečem. Ali danes leto? Kaj pa danes pet, deset let? Kdo bo čez dvajset let še pomnil, kako je bilo takrat, ko ste bili vi še Orličji? In pa — verjemite ali ne! — še čez sto let bodo ljudje radovedni in bodo radi poslušali in brali, kako je bilo pred sto leti na svetu.

Kronika je torej potrebna knjiga. Najbolje je, če je trdno in močno vezana. Zakaj?

V kroniko je treba navsomoč lepo pisati. Zato naj vašo kroniko spisuje le tak, ki zna zares lepo pisati. Kakšnemu Mihu Mazaču ne smete nikdar zaupati kronikel!

Knjiga naj bo lepo načrtana. To pa zato, da ne pišete ne »v pekel«, ne »v nebesa«, ampak da so vrste lepo ravne. Nikakor ni lepo, če vidimo v kroniki preveč prečrtanih besed. Zato piši kroniko lepo, premišljeno. Najbolje bo, če boš prej spisal besedilo na kakršenkoli papir in potem to čedno prepíšeš v kroniko. Enako ni lepo, če kdo v kroniki stvari, ki jih je napisal njegov prednik, smeši z raznimi opazkami, kakor: Laž! — Ni res! — Neumnost! — Bedarija! — Čemu to pisati! — Kdor je to pisal, je osel! — Take in podobne opazke silno škodujejo društvemu ugledu in pričajo, da med člani nekaj ni prav. Če se je kdo v spisovanju kronike res kaj zmotil, kar je gotovo mogoče, potem naj novi pisavec lepo mirno zmoto pusti kakor je napisana. Tam pa, kjer ravno sedaj kroniko piše, naj pripiše n. pr.: »Popravek k strani 26. te kronike« ali »Pojasnilo k dogodku z dne 24. avgusta 1924.«

Pazite, da vedno vpišete datum. Besede: v nedeljo, — včeraj, — danes, — pred kratkim, — nedavno — in podobne niso noben datum.

Vsak nov dogodek se mora vpisati v novo vrsto. Radi pregleda je prav, da glavno besedo podčrtaš, ali pa, da kratko vsebino dogodka napišeš na rob. Če zna kdo lepo risati, je prav primerno, če vsakoletno letnico in pa prvo črko, s katero začne opisovati dogodke, lepo izriše.

Kroniko treba skrbno hraniti. Iz nje spoznaš odsekovno ali krožkovno življenje in delovanje. Tisti, ki bodo kroniko

brali čez kakih petdeset let, bodo lahko napravili predavanje z naslovom: Iz zgodovine našega krožka (odseka).

Za zgled podajamo kos kronike naraščaja pri nekem odseku, kakor jo je napisal njegov tajnik Janko Orlič. Kje je ta odsek, pa sami uganite.

Leto 1923.

Dne 7. januarja smo imeli prvi naraščajski sestanek v tem letu. Bil je zelo živahen. Na njem je nastopil naš rojak, Janko Rožanec, profesor v Ljubljani. V šaljivem govoru nam je naslikal dobrega in slabega člana našega naraščaja.

7. I.
Naraščajski
sestanek

Na Svečnico, dne 2. februarja, je naš Orel priredil akademijo. Tudi Orlič smo smeli nastopiti. Pri skupinskih vajah so se najbolj postavili: Janko Božič (Trpinov), France Strel (Štibernikov) in Lojze Koračin (Dobretov). Na orodju (konj in kozal) ja pa najbolje napravil Jaka Dobravec (Straničev). Povabili smo tudi br. Nardžiča, pa ga ni bilo. Škoda!

2. II.
Akademija

Brat Nardžič se je opravičil. Dne 6. febr. nam je došlo njegovo pismo. Pravi, da je šel na enako prireditve v Brezov dol. Zato, ker so ga tam prej povabili kakor mi.

6. II.
Pismo
br. Nardžiča

Prvič smo imeli Orlič skupno sv. obhajilo dne 19. marca, na praznik sv. Jožefa. To je bilo lepo! Kaj takega še naša cerkev ni videla.

19. III.
Skupno
sv. obhajilo

Velikonočne procesije dne 31. marca se je udeležil naš odsek z naraščajem v krojih.

31. III.
Velikonočna
procesija

Dne 13. maja smo imeli Orlič našega okrožja skupen izlet k Materi Božji na Bratovsko goro. Zjutraj po prvi sveti maši smo odkorakali izpred farne cerkve. Ob 10. uri smo imeli na Bratovski gori sv. mašo. Med sv. mašo so peli — in še prav dobro — Orlič iz Lipanje vasi. Kdaj bomo še mi toliko znali! Sv. mašo je opravil g. župnik iz Lipanje vasi. Po sv. maši smo imeli proste vaje in igre. Po kosilu smo si ogledali bližnjo okolico. Ob 2. uri smo imeli šmarnice in pete litanije. Potem kratek, pa jako lep javen nastop. Nato smo se poslovili in odšli vsak odsek na svoj dom.

13. V.
javni
nastop.

V nedeljo, dne 3. junija smo imeli tekme. Večidel so bili sodniki z nami zadovoljni. Marsikaj bi pa morali bolje znati, so rekli.

3. VI.
Tekme

V ponedeljek, dne 16. julija, smo pokopali prvega člana našega naraščaja. Alojzij Bratič je umrl za pljučnico. Bil je zelo vesten in natančen v izpolnjevanju dolžnosti. Telovadil je tudi najbolje. Prav težko ga bomo pogrešali. Dragi Lojze! Bog ti daj večni mir!

16. VII.
br. Alojzija
Bratiča

Naj zadostuje! Sedaj veste, kako se piše društvena kronika. Le pridno jo pišite!

Prav tako lahko piše vsak sam zase dnevnik. Kar se mu zdi posebno pomenljivo v dnevih življenja, pa naj zapiše.

Marsikdo rabi pri spisovanju dnevnika svoje lastne črke. Prav! Bog mu jih blagoslovi! Dnevnik lahko piše primagari s turškimi črkami. Društvene kronike pa nikdar! Ta mora biti pisana tako, da jo vsak opolnoči lahko bere.

Končam s prošnjo, da naj vsak naraščajski odsek pridno piše svojo kroniko. Gorje tistemu odseku, kjer se bo pri letnem pregledu bralo: Kronika nezadostna! V črno knjigo z njim! — Bog živi!

Vesela pošta br. Nardžiča.

VOŠCILO.

Zelo vesele in otroško blažene božične praznike voščiva vsem Orličem in Orličicam, ž njimi vred pa tudi vsem drugim prijateljem in prijateljicam. Naj Vam bo dobro ob jasliah pri ljubem Detetu božjem! Naj Vam bo toplo ob zakurjeni peči v družbi domačih, ki jih radi imate! Prav tako Vam voščiva srečno, blagoslova polno novo leto, da bi bilo res za ves krščanski svet — sveto leto! »Orlič« in brat Nardžič.

Iz nabiralnika.

Železniki. — Dragi brat Nardžič! Med prebiranjem našega »Orliča« sem našel uganko: Kečam Notna kinjat. Takoj sem jo uganil: tajnik Anton Maček. Zdaj Vam pa hočem nakratko opisati proslavo 15letnice našega odseka. Ko se je zaželjeno jutro 17. avgusta zdanilo, je bil dež in je tudi vse dopolodne deževalo. Mi smo pa vseeno neustrašeno korakali po trgu. Bolj ko je lilo, večje veselje smo imeli. Resnično je: Strele in gromi nas ne plaše. Opoldne je posijalo zlato solnce in vsa javna telovadba se je izvršila z najlepšim uspehom. Dobili smo lep slovenski trak na prapor, ki je dar iz Ljubljane. Prosim, denite to pismo v »Orliča«, Vam in bravcem pa krepak Bog živi! Benedičič Joško.

Jesenice. — Dragi br. N.! Po dolgem presledku se spet enkrat oglašam. Sporočam, da naši obmejni Orliči pod vodstvom br. Jankota Slabeta dobro delujemo. Naloga naša je; Izobrazba v duhu krščanstva. Te naloge ne zapustimo nikdar. Ko bodo iz nas zrasi veliki Orli, bomo razprostrli peroti ne samo čez vso Gorenjsko, ampak čez celo Jugoslavijo. Takrat se bo videlo, da naša mladost ni bila brezpomembna. — Še nekaj. Gospod kaplan Zor so premeščeni. Zelo žalujemo za njimi. Imamo pa že novega in upamo, da se bodo raznemali za nas kot prejšnji. Telovadba, prosveta in sestanki napredujejo. Bog živi! Natlačen F.

Ruše. — Dragi br. N.! Zopet se enkrat oglašam. Sedaj postavljamo, hvala Bogu, že gledališki oder. Tudi fotografirali smo se že. Žal nimam nobene slike, da bi jo poslal. Ustanovili smo »Čebelico«. Tudi višji naraščaj ustanavljamo. Sedaj, ko nasprotniki vidijo, da se znamo Orliči dobro držati in da nam nobeno obrekovanje nič ne prizadene, imamo mir. Želim vsem vesele praznike! Bog živi! Toplak Vekoslav.

Teharje. — Dragi br. N.! Ko sem šla neko nedeljo k prijateljici, sem videla, da čita »Orliča«. Posodila mi ga je. Čitanje povesti in pesmi mi je jako ugajalo in polastilo se me je veselje, da bi se tudi jaz dala zapisati k Orlicam. Vaje imamo v torek, v petek in vsako nedeljo. Sedaj je med nami velika žalost. Naša dobra voditeljica Marijana je odšla na počitnice in kakor slišimo, je sploh ne bo nazaj. Dobile smo pa že dve novi voditeljici, sestro Lampret in sestro Ojstršek. Imamo ju rade in ju ubogamo. Ko so imele članice igrati »Junaške Blejke«, smo tudi me nastopile s telovadno igrico »Peričice«. Tudi izlet smo imele. Šle smo k Sv. Rozaliji, bilo je prav lepo. Pred dvema tednoma so imele Orlice občni zbor, me smo pa igrale »Zamorčke«. Tudi jaz sem igrala. Vseh nas je 32. Želim Vam vsem ljubega Miklavža, da bi Vam veliko prinesel. Pozdravljava vse Orličice, najine sestričice. Bog živi! Roza in Terezija Gajšek.

Jesenice. — Mnogo pozdravov vsem Orličem v vsej Sloveniji! Prosim br. Nardžiča, da mi odmeri skromen prostor v našem »Orliču«, da ponese širom domovine par vrstic z naših Jesenic. Telovadbe imamo vsak teden štiri ure. Pridno se učimo novih prostih vaj, za zabavo nam pa da naš vaditelj br. Noč raznih iger, pa tudi zapojemo včasih, posebno orlovsko himno. Po telovadbi pa lepo in tiho domu. Res, jako lepo je pri nas. Želim, da bi bilo povsod tako, in kličem vsem, pa tudi Vam, brat Nardžič, Bog živi! Volčini Hel., Orlič.

Poljane. — Dragi br. Nardžič! — Letos je bila zopet v Poljanah telovadna akademija. O tej sem pa sklenil malo več pisati, ker je bila mnogo lepša kot lansko leto.

V nedeljo 19. oktobra ob 9. uri smo se zbrali skupaj in še enkrat ponovili vaje. Popoldne ob 3. uri se je pa začelo. Midva, Varl Ivan in jaz, sva bila čevljarska vaječnica. Sedela sva na čevljarskih stoli. Eden teh stolov je bil že zelo star. Mojster, ki ga nama je posodil, je nama povedal, kdo je šival na njem. Kaj pravite, kdo? (O joj! se je ustrašil br. Nardžič, tako težkih ugank se pa še v črni šoli nismo učili! Vsi veseli poštarji in poštarice, prihitite na pomoč br. Nardžiču, da se mu bratec Krmelj ne bo predolgo zmagoslavno smejal!) Nato sva pa vstala in pela.

Telovadili smo proste vaje za l. 1924. in 1925. Brat Končan je pa govoril o zgodovini orlovstva in je prav dobro povedal. Bratec Rihtarič je pa deklamiral pesem: »Zemlja domača«. Nazadnje smo vsj zapeli orlovsko himno. — Bog živi! Krmelj Leopold.

Škofja Loka. — Dragi br. Nardžič! Mi Orličiči že nismo dolgo nič nastopili. Ljudje so mislili, da nas je burja odnesla tja doli v Grintavce ali pa da smo zaspali kakor kralj Matjaž, da mu je menda že trikrat brada prirasla okoli mize. Zato smo pa 9. novembra povabili naše očete, mame in vse prijatelje Orličev v Društveni dom. Napravili smo lep telovadni nastop na odru. Igrala je društvena godba. Jaz sem bil tako vesel, da sem kar en gib prehitro napravil. Prečastiti gospod nunski špiritual so imeli prav krasen govor. Deklice so pa igrale lepo igrico »Kontesa Alma«. Vsi so bili prav zadovoljni z našo prireditvijo. Orličič pa je navdušilo, da jih je še precej pristopilo. Pa ko bi tudi drugi vedeli, kako je lepo pri Orličičih, bi jih še več pristopilo. Težko že pričakujemo Miklavža in njegovih darov. Želimo, da tudi Vam prinese, pa prav veliko, dragi Nardžič! Bog živi! Kopač Janez.

V nabiralnik.

Jankotu pri Sv. Martinu. — Nič ne bom mislil br. Nardžič, da ste pri Vas Orličiči zaspali, saj je bil zadnjič lep dopis iz Vaše fare. Ker si tudi skoraj isto poročal, nisem dal Tvojega pisma na Veselo pošto. Drugič kaj novega povej! Ti in vsi — lepo pozdravljeni!

Jankotu Slabetu na Jesenicah. — Prav lepa hvala za pozdrav! Vesel sem, da imajo jeseniški Orličiči tako dobrega in skrbnega vaditelja. Ljubezen zanje ljubezen! Bog živi!

Bojanu in Zinki Tratnik na Jesenicah. — Prav čedno sta se priporočila Miklavžu. Gotovo Vaju ni pozabil. V »Orličiča« pa nisem dejal Vajine prošnje, ker bi jo sv. Miklavž do drugega leta najbrž že pozabil. Ko bo prišel čas, bosta že zopet prosila.

Marijanu v Novem mestu. — Lepo pišeš. Zelo Te obžalujem, da so ti starši že umrli. Moli zanje, sedanjim dobrotnikom pa bodi hvaležen, posebno s tem, da boš vedno vrl dijak. — Veseli me tudi, »da Ti v srcu gori plamen po spisju«. Nadaljuj, morda boš nekoč dober pisatelj in boš mnogo dobrega storil s peresom. Povest o ubogi Reziki sem rad prebral, morda jo bom kdaj priobčil, za sedaj pa nisem imel prostora. Tudi še ni čisto dobra. Napiši kaj drugega in pošlji! Bog živi!

Vsem. — Bog plačaj za voščila in želje, da bi bratu Nardžiču veliko prinesel sv. Miklavž. Povem Vam, da so bile Vaše želje uslišane. Marsikaj mi je prinesel, najbolj sem pa vesel, da mi je prinesel prav veliko ljubezni mojih pridnih Orličičev in Orličič. Prepričan sem, da je tudi Vam veliko prinesel — gotovo tudi vsakemu en koš — pridnosti. Bog živi!

»Orličič« izhaja vsak mesec. — List izdaja uprava »Mladosti«. — Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina za odseke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom 6 Din na leto, za vse druge naročnike 10 Din. — Odg. urednik: Franc Zabret. — Tiska Jugosl. tiskarna v Ljubljani.